

Язджі Ірина Іванівна

студентка 3-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСНИКІВ АТО ТА ООС

У сучасних умовах Україна переживає надзвичайно складні часи, оскільки, спочатку окупація Криму, а згодом початок бойових дій на Сході України зумовили необхідність здійснювати комплекс заходів, спрямованих на попередження, запобігання і припинення терористичних дій з боку противників, який в ті часи одержав назву антитерористична операція (далі – АТО).

Варто зазначити, що у сучасних умовах АТО вже не проводиться – його замінила операція об'єднаних сил (далі – ООС), що принципово не впливає на ті несприятливі наслідки, що спричинені нею особам, які приймають участь в її здійсненні. У зв'язку з цим, виникає нагальна необхідність у формуванні відносно нової системи соціального забезпечення осіб, які постраждали від антитерористичної операції, що в першу чергу пов'язано з формуванням понятійно-категоріального апарату [1, с. 27], оскільки за чотири роки проведення АТО і вже сьогодні ООС постраждали тисячі осіб.

Перш за все при дослідженні соціального забезпечення учасників АТО та ООС необхідно визначити поняття «соціальне забезпечення», оскільки лише відштовхуючись від загальних положень можливо визначити спеціальне поняття соціального забезпечення учасників АТО та ООС

Так, на думку Л.Т. Тюптя, соціальне забезпечення це комплекс заходів, спрямованих на підтримку та підвищення грошових доходів населення [3, с. 137].

У свою чергу, В.П. Галаганов тлумачить поняття соціального забезпечення більш широко. Так, на думку вищезазначеного вченого, соціальне забезпечення це один із способів розподілу частини валового внутрішнього продукту шляхом надання громадянам матеріальних благ з метою вирівнювання їхніх особистих доходів у випадках настання соціальних ризиків за рахунок коштів цільових фінансових джерел в обсязі та на умовах, суворо нормованих

суспільством, державою, для підтримки їх повноцінного соціального статусу [3, с. 416].

Отже, враховуючи вищезазначені погляди вчених, можемо констатувати, що соціальне забезпечення це система державних та громадських заходів із матеріального забезпечення громадян на випадок старості, інвалідності, хвороби, в разі втрати годувальника та в інших установлених законодавством випадках [4, с. 569].

Також варто зазначити, що при визначенні поняття соціального забезпечення учасників АТО та ООС, необхідно зауважити, що державне регулювання соціального захисту учасників АТО і ООС полягає у формуванні системи задоволення певних соціальних потреб, зокрема щодо психологічної підтримки, матеріальної допомоги, санаторно-курортного лікуванням, гарантій щодо освіти, здійснення протезування в разі втрати функціональних властивостей кінцівок, забезпечення автотранспортом, пільг у сплаті певних видів послуг, пенсійного забезпечення, забезпечення житлом або земельними ділянками, дотримання трудових прав, зокрема щодо збереження місця роботи й середнього заробітку під час участі в АТО, та ін. [5, с. 114].

Крім того, одним із різновидів соціального забезпечення досліджуваної категорії суб'єктів виступають грошові виплати, оскільки учасники АТО та ООС одержують значну кількість соціальних допомог. На нашу думку, для учасників АТО і ООС необхідно забезпечувати якомога вищий рівень соціального забезпечення, оскільки від їх зусиль залежить безпека та недоторканість держави в цілому і громадян зокрема [6, с. 37-38].

Враховуючи вищевикладене, варто дійти висновку, що соціальне забезпечення учасників АТО та ООС це система соціально-економічних заходів, спрямованих на матеріальне забезпечення осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції, а також працівники підприємств, установ, організацій, які залучалися та брали безпосередню участь в антитерористичній операції в районах її проведення у порядку, встановленому законодавством, та членів їх сімей від несприятливих наслідків соціальних ризиків, пов'язаних з їх участю в АТО та ООС.

Список використаних джерел

1. Солоджук Т.В. Формування системи соціального забезпечення осіб, які постраждали від АТО в Україні / Кропельницька С.О., Солоджук Т.В. Фінансові послуги. Всеукр.наук.-аналіт. журнал. – Київ. Видавничий дім «Україна-бізнес», 2016. – №5 (119). – С. 27-31.
2. Тюптя Л.Т., Іванова І.Б. Соціальна робота: Теорія і практика. К.: ВМУРОЛ «Україна», 2004. – 408 с.
3. Галаганов В.П. Право соціального обеспичення. Учебник / В.П. Галаганов. – М.: Изд. Центр «Академия», 2014. – 416 с.
4. Дутчак А.В. Соціальне забезпечення громадян: сучасний стан та перспективи розвитку / А.В. Дутчак// Молодий вчений. – 2017. – № 5 (45). – С. 568-572.
5. Кондратенко О.О. Загальні засади нормативно-правового забезпечення державного управління у сфері соціального захисту учасників антитерористичної операції та членів їх сімей / О.О. Кондратенко // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія : Державне управління. – 2015. – № 4. – С. 113-120.
6. Кравченко М. В. Основні проблеми соціального захисту учасників АТО / М. В. Кравченко // Аспекти публічного управління. – 2015. – № 11-12. – С. 36-43.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Бориченко К. В.